

Mobiliteitsbrief

02

INTERVIEW
**Wat bepaalt
de kostprijs?**

04

IN DE PRAKTIJK
Handige checklist

06

IN DETAIL
Fietspaden

07

KORTJES
Masterplan Fiets

Infrastructuurkosten

Vlaanderen
is mobiliteit &
openbare werken

DEPARTEMENT
MOBILITEIT &
OPENBARE WERKEN

Wat **kost** je nieuwe infrastructuurproject?

Het budget van je volgende infrastructuurproject leg je liefst zo nauwkeurig mogelijk vast. Eenvoudig is dat allerm minst. Projectleider Evy Van Puymbroeck van het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) deelt haar knowhow en expertise. “Omleidingen en signalisatie drijven bij wegenwerken de prijs vaak het meest op.”

Vaak loopt het mis bij het inschatten van de kosten van omleidingen en de bijhorende signalisatie.”

Evy Van Puymbroeck
Projectmanager bij het Agentschap Wegen en Verkeer

© DMOW

Hoe begin je best aan de raming van een infrastructuurproject?

“Een raming stel je sowieso op vóór de opdracht wordt bekendgemaakt. Je maakt een ontwerp van de gewenste nieuwe situatie en plant ook wat er allemaal afgebroken moet worden aan de huidige toestand. Daarnaast bespreek je met de nutsmaatschappijen of er conflicten zijn met leidingen of riolering. Dat heeft impact op je planning. Als dat voorbereidend werk erop zit, kan je van start gaan met hoe je de infrastructuur wil opbouwen en welke materialen je daarvoor best gebruikt. Die elementen spelen allemaal een rol in de mogelijke kostprijs.”

Zodra dat allemaal op papier staat, wat is dan de volgende stap?

“De fasering uitwerken. In hoeveel stappen kan je de werken uitvoeren? Daar horen meestal ook omleidingen of andere minder-hindermaatregelen bij en die breng je best al in een vroeg stadium mee in kaart. Hoeveel straten sluit je af? Is er een grote omleiding nodig? Welk borden plaatsen we daarvoor? Moeten we tijdelijke verkeerslichten inzetten? Je maakt best vooraf een inschatting hoeveel plek een aannemer nodig heeft en welk materieel ingezet kan of moet worden. Of hij met een kleine of grote kraan aan de slag kan, bepaalt mee de duur van de werken en het prijskaartje. Daarna kan dat nog wijzigen wanneer de aannemer werd aangesteld en je met hem in overleg gaat.”

Wat zijn de meest gemaakte fouten?

“Het inschatten van de omleidingen en de signalisatie die daarbij hoort. Daar schuilen vaak grote kosten achter. Bijvoorbeeld, het inzetten van tijdelijke verkeerslichten voor drie maanden kan tot 100.000 euro kosten. Dat bedrag tikt serieus aan als het gaat om meerdere verkeerslichten op elke tak voor zowel voertuigen als voetgangers. Zeker als die verkeerslichten op batterijen werken die geregeld vervangen moeten worden. Ook bij de fasering loopt het wel eens mis. Het is belangrijk om een realistische planning uit te werken.”

Welke projecten slorpen doorgaans het meeste budget op?

“Los van specifieke werken zoals het aanleggen van kunstwerken zoals bruggen of tunnels, is de volledige herinrichting van een stuk gewestweg vaak prijzig. Dat zijn meestal complexe ingrepen. Alle aspecten moeten afgestemd worden en de fasering is doorgaans uitgebreid. Daar komt ook communicatie aan te pas, een kost die wel eens vergeten wordt.”

Zijn totaalvernieuwingen standaard duurder dan renovaties?

“Niet noodzakelijk. Je kan eigenlijk de vergelijking niet algemeen maken. Alleen case per case kan je vaststellen wat het interessantste is.”

Zijn er externe factoren die een rol spelen in de prijsbepaling?

“De stijgende grondstofprijzen, inflatie en onvoorzienbare omstandigheden zijn er enkele. Bij een schorsing van de werken lopen de kosten op als de aannemer een stilstandvergoeding kan aanrekenen.”

Als alles op punt staat, bouw je dan niet best een soort van buffer in voor onvoorziene extra's?

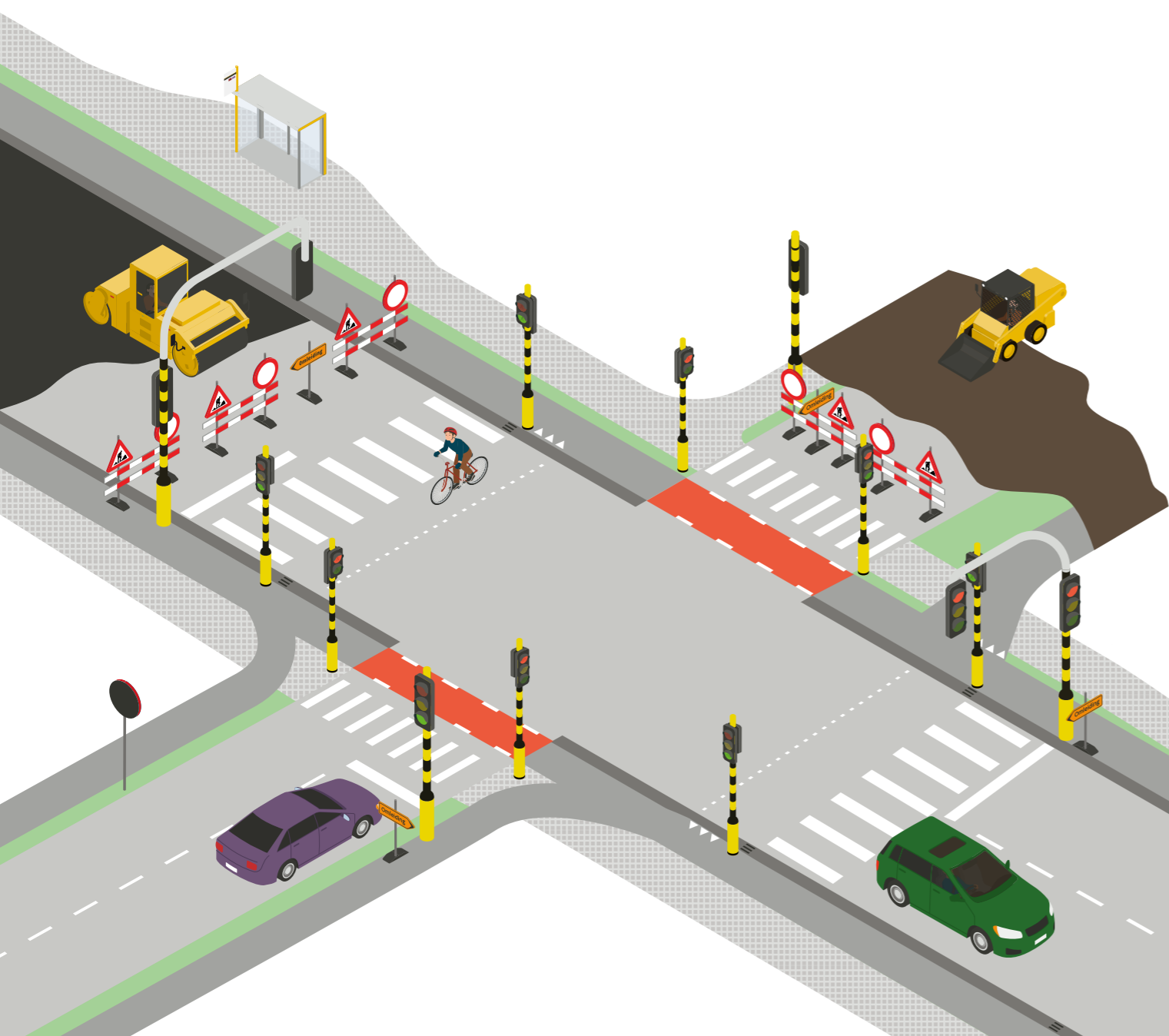
“We ramen doorgaans maximaal vijf procent extra op het totaalbedrag voor kleine onvoorziene kosten. In de meeste projecten duikt er wel iets op dat je niet kon incalculeren. De nutsmaatschappijen die tijdens de graafwerken bijvoorbeeld ergens op stuiten of dat er meer nacht- of weekendwerk nodig is dan voorzien.”

Vijf concrete tips

- 1 Leg je fasering en omleiding ruim op voorhand vast.
- 2 Neem de signalisatieplannen door met politie, buurgemeenten en de Lijn.
- 3 Stem nauwkeurig af met de nutsmaatschappijen voor de grondwerken.
- 4 Bespreek de planning met alle aannemers om alle werken te stroomlijnen.
- 5 Bij interferentie met gewestwegen: contacteer het Agentschap Wegen en Verkeer en het Departement Mobiliteit en Openbare Werken.

Checklist voor de (her)aanleg van een kruispunt

Om een beter beeld te vormen van wat een infrastructuurproject eigenlijk kost, maakten we een checklist voor de (her)aanleg van een kruispunt. Die vormt een ideaal geheugensteuntje bij het opstellen van je volgende raming.

Omdat elk infrastructuurproject grotendeels uit maatwerk bestaat, is het niet eenvoudig om de kosten nauwkeurig in te schatten. Met de eenheidsprijzen in het kader rechts kan je al van start. Aan de hand van maatnames op het terrein, maak je een ruwe, eerste schatting op basis van deze **richtinggevende eenheidsprijzen** (dd. 1 december 2025 en excl. btw). Ze gelden voor gemiddelde conjunctuur. Prijzen evolueren op jaarbasis aan een gemiddelde van ca. +8%.

“Dit zijn richtbedragen die we bij een recent project zagen terugkeren”, zegt Evy Van Puymbroeck, projectmanager bij AWV. “Daar vernieuwden we een kruispunt met drie gewestwegen waarvan er één aansluit op de autosnelweg, en één gemeenteweg. Met verkeerslichten op elke tak zal het prijskaartje van alle werken hoogstwaarschijnlijk zo’n 800.000 euro bedragen.”

Omleidingen en signalisatie

Zit niet in de checklist: de omleiding. Omdat die zo projectafhankelijk is, kan er moeilijk een eenheidsprijs op gekleefd worden. “Omleidingen en signalisatie vormen een belangrijke meerkost waarmee je nog rekening moet houden. Zeker bij meerdere faseringen loopt die vaak op. Voorzie er ruim voldoende budget voor”, besluit Van Puymbroeck.

DE CHECKLIST

- Opbraak: €10-€20/m²**
Onder opbraakwerken verstaan we het geheel. Zowel asfalt als beton of klinkers, maar ook bijvoorbeeld verkeersborden en bushaltes.
- Grondwerken: €8-€20/m²**
Het na de opbraak uitgraven en weer egaliseren van de grond.
- Toplaag rijbaan: €10-€15/m²**
In asfalt SMA-C2.
- Aanleg fietspad: €35-€50/m²**
In asfalt AB-4C inclusief fundering en onderlaag.
- Aanleg voetpad: €30-€45/m²**
Betonstraatstenen inclusief fundering, plaatsing en invoegen.
- Markeringen (thermoplast): €12-€30/m²**
- Verkeersborden: €150-€350/stuk**
- Busbeïnvloeding: €10.000-€15.000**
Lussen die bussen detecteren en sneller het licht op groen zetten.
- Toegankelijke bushalte: €12.000-€18.000**
Inclusief schuilhuisje en blindegeleiding.
- Aanpassing afwatering: €40-€90/m²**
- Verkeerslichteninstallatie: €280.000-€330.000**
Palen, lenzen en kabels op alle vier de takken van het kruispunt.
- Nieuwe lichtenregeling: €15.000-€20.000**
Aanpassingen van regelaar en programmatie.

Het prijkaartje van een fietspad

Zoals bij elk infrastructuurproject, is ook bij een nieuw fietspad het opmaken van een raming maatwerk. Met behulp van deze richtlijnen kom je tot een eerste ruwe schatting van het budget voor de aanleg van een fietspad in jouw gemeente.

Wat zijn de richtprijzen?

De bedragen in de tabel geven een indicatie van hoeveel je voor een fietspad moet incalculeren. Voor fietspaden in enkele of dubbele richting en met of zonder fundering schommelen de prijzen meestal tussen de 150 en de 370 euro per meter. Het gaat om **richtwaarden exclusief btw** die geldig zijn voor gemiddelde conjunctuur. Prijzen evolueren op jaarbasis tegen een gemiddelde van ca. +7%. In functie van de marktomstandigheden kan een bijstelling noodzakelijk zijn. Bij afstanden groter dan 3.500 meter liggen de eenheidsprijzen van aannemingsbedrijven doorgaans lager.

Wel of niet inbegrepen?

Inbegrepen bij die richtwaarden: de voorbereidende werken binnen het tracé en de aanleg en afwerking van het fietspad. Daarnaast zijn ook indirecte (noodzakelijk voor een correcte afwikkeling van het project) en algemene kosten inbegrepen.

Welk materiaal kies je best?

Als je louter naar het materiaal kijkt, ligt de richtprijs **zowel voor beton als voor asfalt tussen de 35 en 50 euro per vierkante meter**. Het Agentschap Wegen en Verkeer gebruikt doorgaans asfalt. Beton is iets duurzamer, maar door de voegen daalt het fietscomfort. Betonstraatstenen zitten in een vergelijkbare prijs-categorie, maar ook hier daalt het comfort. Voor fietssuggestiestroken bedraagt het prijkaartje ongeveer 30 euro per vierkante meter.

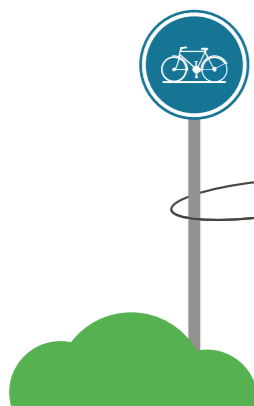
Wat met onteigeningen?

Als er onteigeningen nodig zijn, loopt de kostprijs enorm op. Doorgaans kosten onteigeningen per vierkante meter meer dan de aanleg van het fietspad zelf. Als je dus over heel het fietspad grond moet verwerven, hou dan minstens rekening met een verdubbeling van de kosten.

Prijzen* voor tracés van 150 tot 3.500 m lengte

Soort fietspad	€/meter
Enkele richting zonder fundering	150 tot 240
Dubbele richting zonder fundering	220 tot 310
Enkele richting met fundering	200 tot 300
Dubbele richting met fundering	270 tot 370

*prijzen exclusief bijkomende kosten voor mogelijk noodzakelijke werkzaamheden

Nieuwe milieureisten voor luxevoertuigen taxidiensten

Sinds 10 december moeten luxevoertuigen die langer zijn dan 5,1 meter en ingezet worden als taxi aan nieuwe ecoscores voldoen. Luxevoertuigen ingeschreven voor 1 januari 2025 als taxi bij de Dienst voor Inschrijving van Voertuigen (DIV) van de FOD Mobiliteit en Vervoer moeten minstens 67/71 (NEDC) als ecoscore halen. Voor later ingeschreven voertuigen ligt de nieuwe vereiste ecoscore op minstens 74.

vlaanderen.be/departement-mobiliteit-en-openbare-werken

Masterplan Fiets: strategische visietekst voor het Vlaamse fietsbeleid

Op voorstel van minister Annick De Ridder heeft de Vlaamse Regering op 12 december het Masterplan Fiets goedgekeurd. Dat masterplan is een strategische visietekst voor het Vlaamse fietsbeleid met duidelijke doelstellingen en acties om in 2040 de kaap van 30 procent van de verplaatsingen per fiets te halen. Het masterplan wil een echte fietsreflex creëren. Het werd opgemaakt door het Departement MOW in overleg en samenspraak met verschillende entiteiten van de Vlaamse overheid, andere overheden en stakeholders.

vlaanderen.be/masterplanfiets

Agenda

16 januari

Fietsforum

29 januari

Signalisatieplannen lezen en interpreteren

3 en 5 februari

Vorming Participatie en Mobiliteit

10 februari

Aanpak VerkeersOnveilige Situaties (AVOS)

24 februari

Studiedag Jonge Wegweters

26 februari

Bezoek aan de rijnsimulator

Bodemverontreiniging bij fietsinfrastructuur

Op donderdag 5 februari 2026 (9.30 - 12.30) organiseren OVAM en het fietsteam van het Departement MOW in Brussel een toelichting over bodemverontreiniging, specifiek op maat van bouwheren en investeerders in fietsinfrastructuur. Ook voor ontwerpers is het interessant met het oog op het ondersteunen van lokale overheden en provincies (bv. ontwerpen met minder afgravingen/grondverzet).

vlaanderen.be/departement-mobiliteit-en-openbare-werken

Grootste verkeersveiligheidscongres van Europa

Op dinsdag 17 maart vindt in Antwerpen het grootste verkeersveiligheidscongres van Europa plaats. De focus ligt op echte inzet. Inspirerende voorbeelden, inzichten en handvaten worden aangehaald om mensen en organisaties te betrekken en hun engagement te versterken. Een absolute must voor onder meer mobiliteitsambtenaren en beleidsmakers die meewerken aan een veiliger verkeer.

vlaamscongresverkeersveiligheid.be

2 maart

Collegagroep mobiliteit Vlaams-Brabant

Overtuigend communiceren over mobiliteit en verkeersveiligheid

6 maart

Collegagroep mobiliteit Antwerpen

9 maart

Zelfrijdende voertuigen

17 maart

Vlaams Congres Verkeersveiligheid

Bekijk de agenda op mobiliteitsbrief.be/agenda

JONGE WEGWETERS

Schrijf je in voor de studiedag Jonge Wegweters

Jonge Wegweters is een toolbox voor steden en gemeenten om jongeren te betrekken bij het lokale mobiliteitsbeleid. De toolbox vertrekt vanuit de leefwereld, verplaatsingen en mobiliteitskeuzes van jongeren tussen 16 en 21 jaar. Bataljong en Kind & Samenleving willen lokale besturen bijstaan om die in kaart te brengen en jongeren zo te laten participeren in het mobiliteitsbeleid. Op de studiedag op **dinsdag 24 februari 2026** blikken Bataljong, Kind & Samenleving en de stad Leuven van 10 tot 15 uur terug op het succesvolle inspraaktraject dat ze met een 50-tal jongeren doorliepen.

Schrijf je in via jongewegweters.be/studiedag-jonge-wegweters.

Mobiliteitsbrief biedt lokale overheden informatie over hoe een duurzaam lokaal mobiliteitsbeleid uitgewerkt kan worden in samenwerking met andere partners en overheden. Alle Vlaamse burgemeesters, schepenen voor mobiliteit, mobiliteitsambtenaren en andere geïnteresseerde mobiliteitsprofessionals krijgen een exemplaar. **Redactie en vormgeving:** Connect Communicatie. **Redactieadres:** info@mobiliteitsbrief.be. **Redactieraad:** Vertegenwoordigers van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken, het kabinet van de Vlaamse minister bevoegd voor Mobiliteit en Openbare Werken, het Agentschap Wegen en Verkeer, De Lijn, Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, Vlaamse Stichting Verkeerskunde, Vias Institute. **Verantwoordelijke uitgever:** Nick Landuyt, Departement Mobiliteit en Openbare Werken: Simon Bolivarlaan 17 bus 437, 1000 Brussel. © 2026 Vlaamse overheid – Departement Mobiliteit en Openbare Werken.

